

PAC post 2020:
chestiuni sensibile pentru România

Lucian Luca, Cecilia Alexandri

Institutul de Economie Agrară

București, 11 decembrie 2018, COȘ

Schița prezentării

Un inventar subiectiv:

- Bugetul PAC
- Plafonarea
- Condiționalitatea
- Planul strategic

O abordare nepolitizată:

- Preluarea temelor aflate în dezbatere în România
- Verificarea critică a consistenței argumentelor
- Aducerea în discuție a rezultatelor unor simulări
- Colaborarea dintre administrație și cercetare în identificarea opțiunilor

Bugetul PAC pentru 2021-2027

“After all, it [CAP] accounts for a significant proportion of the European budget, and it must be critically assessed from the perspective of taxpayer value for money.” Phil Hogan, 27/11/2018

Uniunea Europeană

- Propunerea CE
 - 365 mld. Euro (28,5%)
 - Reducere față de 2007-2013
 - În prețuri curente: 3-5%
 - În prețuri constante: 12-15%
 - Diferențiată pe piloni
 - **P1 (-11%) P2 (-28%)**
- Trialogul
 - Reacția PE (menținerea bugetului PAC în termeni reali)
 - Consiliul UE
- Consiliul European?

România (propunerea CE)

- Pilonul 1
 - **13,37 mld. Euro**
 - Creștere de la 10,85 (pentru 2015-2020)
 - Convergența externă continuă
- Pilonul 2
 - **6,75 mld. Euro**
 - Scădere de la 8,12 mld. Euro
 - Absorbția pentru 2007-2013: **89,4%**

Reducerea plăților și plafonarea

“The founding mission of the policy was quite simple: to guarantee European food security by financially incentivising farmers to stay on the land.” Phil Hogan, 27/11/2018

O repartizare mai echitabilă

- Tratatul UE: creșterea câștigurilor individuale ale persoanelor angajate în agricultură
- Venitul agricol (FNVA/AWU) crește cu mărimea fermei, până la categoria 250-500 ha și **nu atinge 60 000 euro**
- IA: cea mai eficientă modalitate de reducere a concentrării sprijinului este combinația dintre **degresivitate și redistribuire**
- WB: sprijinul decuplat este potrivit pentru fermierii din regiunile în care agricultura este asociată cu sărăcia rurală

Propunerea de regulament

- Reducerea plăților directe
 - Între 60 și 75 mii euro: **cu cel puțin 25%**
 - Între 75 și 90 mii euro: cu cel puțin **50%**
 - Între 90 și 100 mii euro: cu cel puțin **75%**
 - **Peste 100 mii euro: cu 100%**
- Deducerea salariilor
 - Salariile legate de activitatea agricolă (inclusiv taxe și contribuții sociale)
 - Echivalentul costului forței de muncă regulate și neplătite
- Sprijin redistributiv complementar
 - Redistribuirea sprijinului de la fermele mari către cele mici și medii
 - Statele stabilesc **nivelul pe hectar** și **numărul de hectare** pe fermă

Plafonarea în țările central și est europene

Plățile directe acordate fermelor care primesc peste 100000 euro/fermă, în diferitele state membre, anul 2016

Sursa: calcule Alexandri pe baza datelor DG Agri

	Suma plătită mii euro	% din total	Numărul de beneficiari	% din total	Suma obținută prin plafonare mii euro	% din total
Bulgaria	298 365	42.3	1427	2.1	155 665	22.1
Rep. Cehă	591 317	70.9	1957	6.8	395 617	47.4
Ungaria	416 686	32.9	1691	1.0	247 586	19.5
Polonia	186 662	5.6	1028	0.1	83 862	2.5
Romania	412 812	27.1	1771	0.2	235 712	15.5

Estimarea costurilor cu forța de muncă în România

Cheltuielile cu forța de muncă plătită și neplătită în anul 2015

Sursa: calcule Alexandri pe baza datelor RICA

	UAM/ fermă total	UAM/ fermă neplătite	UAM/ fermă plătite	Supr. fermei (ha)	Salarii plătite (euro/ fermă)	Euro/ UAM total	Ha/ UAM total	Chelt. Unitare cu forța de muncă (euro/ha)
2000-8000 EUR	0.97	0.94	0.03	3.32	124	4133.3	3.4	1207.6
8000-25000 EUR	1.25	1.14	0.11	8.83	468	4254.5	7.1	602.3
25000- 50000EUR	1.69	1.21	0.49	35.45	2148	4383.7	21.0	209.0
50000- 100000 EUR	2.22	1.05	1.17	92.95	6058	5177.8	41.9	123.7
100000- 500000 EUR	4.66	0.76	3.9	341.23	20424	5236.9	73.2	71.5
peste 500000 EUR	21.62	0.47	21.16	1311.67	121338	5734.3	60.7	94.5

Estimarea sumelor rezultate din plafonare

O simulare a aplicării plafonării după deducerea cheltuielilor cu forța de muncă în exploatațiile de peste 1000 ha din România

Sursa: calcule Alexandri pe baza datelor APIA (plăți 2015)

	Nr. ferme	Supr. agr. (mii ha)	Plata/fermă (euro)	Plata/ha (euro)	Salarii/ha (euro)	Media fermei (ha)	Salarii pe fermă (euro)	Suma de primit (euro)	Suma "pierdută" (euro)
1000-5000 ha	832	1423	235 879	137.9	95	1 711	162 542	235 879	-26 663
5000-10000 ha	24	185	1 083 764	140.3	95	7 723	733 756	833 756	250 008
peste 10000 ha	4	102	3 523 764	138.0	95	25 542	2 426 538	2 526 538	997 226

Reducerea, plafonarea, redistribuirea...

Poziția României: împotriva plafonării, dar pentru redistribuire

- “Vă asigur că România, în mod ferm, nu susține plafonarea plăților directe pentru fermele mari și chiar avem în vedere **creșterea ratei plății redistributive cu câteva procente, pentru a încuraja fermele mici și marginalizate.**” Viorica Dăncilă, 23 mai 2018 , Conferința Națională a Agricultorilor
- “**Plafonarea nu este sustenabilă pentru România.** Aceasta va afecta profund performanța la nivelul fermelor care asigură fondul de marfă necesar alimentării pieței.” Petre Daea, 5 iunie 2018, Consiliul de miniștri Agricultură și pescuit, Sofia
- “România se opune propunerii de plafonare obligatorie a subvențiilor agricole. O astfel de măsură ar afecta grav fermele mari, competitive, dar și pe cele mijlocii, fără a contribui cu adevărat la restructurarea fermelor necompetitive. Propunerea noastră este de a lăsa la latitudinea statelor membre decizia privind plafonarea sau plata redistributivă **cu creșterea procentului acesteia la 25 - 30% pentru fermele mari.**” Viorica Dăncilă, 13 septembrie 2018, Întrevederea cu comisarul Phil Hogan

Condiționalitatea în noua arhitectură a înverzirii

“The granting of income support to farmers will be conditioned to their undertaking of environmental and climate practices.” Phil Hogan, 27/11/2018

Condiționalitatea extinsă (obligatorie pentru fermieri)

- Sistem de condiționalități legate de domeniile:
 - Climat și mediu
 - Sănătatea publică, animalelor și a plantelor
 - Bunăstarea animalelor
- Regulile privind controlul și penalitățile administrative
 - Incluse în Planul strategic
- Cerințe de bază
 - GAEC (4, 5, plus 7, 8, 9)
 - SMR (1, 2, 12 și 13)

Eco-scheme și măsuri de mediu (voluntare pentru fermieri)

- **Pilonul 1** (eco-scheme)
 - Acoperire verde
 - Zone neproductive
 - Diversificarea culturilor (leguminoase)
 - Agricultură de conservare (rotație, fără arătură, acoperirea solurilor)
- **Pilonul 2** (măsuri de mediu)
 - Utilizare redusă a îngrășămintelor
 - Utilizare redusă (sau deloc) a pesticidelor
 - Managementul integrat al dăunătorilor
 - Rotații multianuale mai lungi
 - Plăți pentru investiții în managementul gunoiului de grajd și distribuirea locală
 - Plăți pentru instruire și consiliere

Planul Strategic PAC

“Success, in my view, will depend on two factors: the commitment of MS and the watchdog role of the Commission.” Phil Hogan, 27/11/2018

Noul model de livrare

- La nivelul Uniunii Europene
 - **Obiective** specifice UE
 - Setul de **indicatori** comuni
 - Marile tipuri de **intervenții**
- La nivelul statelor membre
 - Identificarea **nevoilor** în Planurile strategice PAC
 - **Adaptarea** intervențiilor PAC
 - Urmărirea progreselor în atingerea **țintelor**

Concentrarea pe performanță

- Asigurare
 - **Autorizarea** anuală a performanței
 - Indicatorii de realizări
- Monitorizare
 - **Examinarea** anuală a performanței
 - Indicatorii de rezultate
- Performanța politicilor
 - **Evaluarea** intermediară
 - Indicatorii de impact

Concluzii

+ Contribuția Institutului de Economie Agrară

- Bugetul PAC: propunerea Comisiei este rezonabilă
- Plafonarea: o problemă exagerată (redistribuirea e soluția)
- Condiționalitatea: există riscuri reale de penalizare
- Planul strategic: nevoia de implicare a specialiștilor români
- Recomandarea Comisiei: un parteneriat la nivel național
 - Autoritățile publice relevante
 - Partenerii economici și sociali
 - Organismele relevante reprezentând societatea civilă
 - Principalii actori la nivel sectorial
- Rolul IEA: **expertiză** și disponibilitate pentru colaborarea cu MADR la elaborarea Planului și la monitorizarea implementării

VĂ MULȚUMESC PENTRU ATENȚIE!